

Folkeedrabet på fødeøen

Videokunst: Med sin videoinstallation, der fortæller om en massakre på en koreansk ø for 63 år siden, stiller Jane Jin Kaisen ukorrekte politiske spørgsmål. Værket kan netop nu ses både i Aarhus og i Odense.

STEFFEN WALTON
kultur@jp.dk

Det tager en smøgs tid at gå fra Århus Kunstbygning til kunstmuseet ARoS. Og sådan én er hverken politisk korrekt eller sundt for hjertet – som Jane Jin Kaisens kunst, der politisk ukorrekt sætter spørgsmålstejn ved den officielle historieskrivning i en form, der tvinger tilskueren til at føle og mærke.

Så vi tænder hver sin cigaret, da vi træder ud i det mørke Aarhus efter at have besøgt hendes udstilling "Dissident Translations". Kunstneren nok, fordi hun trænger. Og journalisten, fordi udstillingen er en af dem, som både beriger og brænder. Jane Jin Kaisens prisvindende videoinstallation

"Reiterations of Dissent" beskriver og fortolker en af de mest voldelige episoder i Sydkoreas historie, "Jeju 4.3 Massakren". Installationen består af fem skærme, der hver især fortæller et lille fragment af historien om den massakre, der kostede tusindvis af koreanere livet.

Den blodige begivenhed, der fandt sted på øen Jeju den 3. april 1948, er stadig omgærdet af hemmeligheder og fortilser, og i fem årtier var det forbudt for sydkoreanerne overhovedet at nævne datoen.

I dag er der fortsat ikke enighed om, hvorvidt hændelsen skal betragtes som et kommunistisk oprør, en decideret massakre eller et mikrokosmos af ideologiske kampe, der førte til delingen af Korea. Heller ikke, hvor aktiv en rolle USA spillede i

massakren, er der enighed om.

En væsentlig hændelse

Jane Jin Kaisens installation giver ikke svaret, men hun sætter spørgsmålstejn ved den officielle version af sandheden, der fortæller, at det var et kommunistisk oprør, der blev slået ned.

»Som kunstner er jeg interesseret i spørgsmål om historieskrivning og fortrængning af historier. Så her er det en nysgerrighed efter at forstå Koreakrigen som en krig, der aldrig er sluttet – på den måde, at Nord- og Sydkorea stadig er delt. Og en af de sidste koldkrigssituationer, vi har i verden i dag. Jeg ville forstå, hvorfor hændelsen i 1948 har været så skjult. Som det eneste sted i Korea stemte folk på øen Jeju imod et delt Korea, da spørgsmålet var til

afstemning. Og det indledte massakren. Der blev slået hårdt ned på befolkningen af den nyvalgte sydkoreanske regering bakket op af USA, der var militært til stede. Så skal man forstå Koreakrigens begyndelse, og hvilke ideologiske spændinger der ligger mellem Nord- og Sydkorea i dag, er denne hændelse meget væsentlig,« fortæller Jane Jin Kaisen over en Coke Zero i ARoS' café med udsigt til Århus Kunstbygning, hvor hendes installationer for tiden fylder tre sale.

Forbud trodset med fiktion

Egentlig bor Jane Jin Kaisen i København. Snart tager hun på et længere arbejdsophold i Egypten. Og det meste af foråret tilbragte hun i Korea med at lave optagelser til udstillingen.

Videoinstallationen "Rei-

I denne fortælling følte jeg, at jeg var nødt til at bruge flere skærme, fordi der ikke findes én historie.

Jane Jin Kaisen
videoinstallationskunstner

terations of Dissent" fortæller om massakren fra et nutidigt perspektiv gennem optagelser fra Jeju. Blandt andet med fokus på indbyggernes fortolkning og bearbejdning af historien. Det sker gennem fem meget forskellige videoer, der på hver sin skærm – stillet op i rundkreds – kører i

loop. Der er ikke nogen rækkefølge – de varer alle 10-12 minutter.

»Som beskuer kommer man ind i gentagelser. Man sidder midt i den cirkulære installation og kan følge med på flere skærme ad gangen. En video viser naturbilleder fra øen, der har en utroligt smuk natur, men med mange rester fra massakren, så naturen fortæller sin egen historie om hændelsen. Når man bliver klar over det, kan det ses i vegetationen, i skovene og ved strandene, man støder ind i huler og grotter, hvor der stadig er massegrave, der ikke er udgravet – her er der ofte opstillet mindesmærker. Til den video bruger jeg forskellige forfatterstemmer, som fortæller om massakren gennem deres digte. En ting, jeg som billedkunstner synes, er spændende, er,

BLÅ BOG

Jane Jin Kaisen

Er født i Sydkorea i 1980.
Opvokset i Danmark.

MA i Kunstteori og Formidling fra Det Kgl. Danske Kunstakademi (2010).
MFA i Interdisciplinary Studio Art fra University of California Los Angeles (2010).

Deltog i the Whitney Museum of American Art Independent Study Program (2007-2008).

Har modtaget kunstprisen Montana Enterprize på 100.000 kr. for "Reiterations of Dissent".

Jane Jin Kaisen tager udgangspunkt i sin personlige historie, når hun fortæller om den kolde krig i Asien set fra den sydkoreanske ø Jeju. Her mødte hun for første gang sin biologiske familie som 21-årig, og det inspirerede hende til at fortælle Jejus voldsomme historie.

Foto: Sisse Dupont

shamanen kommunikerer mellem de levende og de døde.

»I mange årtier kunne folk ikke begrave deres døde, og der var den opfattelse, at hvis du dør en unaturlig død, skal shamanen ind og hele både den døde og de levende. Så videoen fokuserer på, hvordan befolkningen behandler traumat,« forklarer Jane Jin Kaisen.

Mere end én historie

Der er ikke to tilskuere, der får den samme oplevelse med hjem fra udstillingen, fordi blikket flakker mellem skærmene. I den ene installation kommer lyden fra hver skærm ud i hovedtelefoner. En anden installation, "Island of Stone # 1-3", der omhandler den aktuelle modstand mod opførelsen af en ny amerikansk militærbase på Jeju, danner et kakofonisk lyd billede fra de tre videoer, der er projiceret op på hver sin væg i rummet.

»Du kan ikke overskue installationerne i deres helhed. Du er nødt til at vælge billedet. Jeg har tidligere arbejdet bare med en enkelt video, men i denne fortælling følte jeg, at jeg var nødt til at bruge flere skærme, fordi der ikke findes én historie. Men det kan også være frustrerende, fordi man som beskuer gerne vil kunne overskue det hele. Men sådan er historien ikke, så jeg har arbejdet med at få indhold og form til at hænge sammen,« forklarer Jane Jin Kaisen, der dog udnytter mediets genrer og fortælleformer i sine skildringer.

Brutalitet – og smuk natur

Optagelserne til udstillingen spænder fra traditionelle interviews til håndholdt dokumentation af politiets voldsomme behandling af anholdte demonstranter ved den amerikanske base – og smukke naturskildringer af øen. Men ved at lade de mange klip køre i rotation bliver det op til beskueren selv at mene og forstå:

Mange af ofrene for "Jeju 4.3 massakren" er aldrig fundet og befinder sig stadig i massegrave rundt omkring på øen. De pårørende søger trøst hos shamaner, der heler både de levende og de døde.

En massegrave fra massakren i 1948 blev udgravet i april i år under Jejus internationale lufthavn, mens Jane Jin Kaisen opholdt sig på øen – og blandt andet filmede kremeringen af ofrene.

»Jeg har da haft overvejelser: Skal jeg konkludere på historien eller skal jeg lade den stå åben? Men historierne er ikke slut – for eksempel omkring militærbasen. Her er der for tiden en stor modstand, og lige nu ved vi faktisk ikke, hvad der vil ske, så det er svært at konkludere på en historie, der ikke er slut. Sandheds- og forsoningsprocessen omkring massakren er heller ikke færdig endnu, så det ville være forkert at sige, at historien er færdig og sige: Her er konklusionen, her er den happy ending, som beskueren higer efter. Derfor har jeg været interesseret i ikke at afslutte noget. Målet er at skabe refleksion, som beskueren kan tage med videre,« siger Jane Jin Kaisen.

Hun blev født på Jeju, men adopteret til Danmark som spæd. Som 21-årig besøgte hun første gang øen og mødte sin biologiske familie. Og sådan opstod interessen for øens specielle historie og plads i verdenspolitikken.

Bedstefaderens stemme

Omdrejningspunktet i udstillingens sidste værk, "Light and Shadow", er stadig et forsøg på at fortolke historien på Jeju, men det er samtidig det mest personlige værk på udstillingen. Udgangspunktet er Jane Jin Kaisens bedstefars selvbiografi, som hun i en række tekster går i dialog med.

»"Light and Shadow" består af 27 indrammede værker, hvor jeg har taget udgangspunkt i bogen, der på koreansk hedder "Lys og skygge". Jeg fik bogen for år tilbage af min biologiske familie på Jeju og havde den så liggende uden at kunne forstå sproget. Da jeg skulle til Jeju igen for at lave værkerne til udstillingen – som jeg som udgangspunkt havde tænkt skulle være videoværker – kom jeg i tanker om den, blev nysgerrig og fik den oversat til engelsk. Det viste sig, at den indeholder hele historien omkring den periode,

jeg beskriver – den fortæller min bedstefars livshistorie. Det er en stemme, der aldrig har været nærværende. Jeg har aldrig mødt min bedstefar,« forklarer hun.

Refleksioner over identitet

I sin "oversættelse" skriver Jane Jin Kaisen sig selv ind og ud, og i klip involverer hun sin egen historie i en beskrivelse af mødet med sin biologiske familie og de deraf følgende refleksioner over sin egen identitet.

»Nogle gange skriver jeg med hans historie, andre gange skriver jeg imod den og sætter spørgsmålstegn: Er du nu denne frihedskæmper? Var du den patriark? Hvad er din status? Jeg forholder mig til hans originaltekst og hele spørgsmålet om oprindelse. Nogle steder kommenterer jeg min relation – eller mangel på relation – til ham. Altså til forfatteren af originalteksten, som jeg aldrig har mødt. Men som jeg kun møder gennem hans tekst.«

Jane Jin Kaisen har hverken sluppet Jeju eller videoformatet i sine planer for fremtiden.

»Jeg har tænkt på at lave en film stort set uden stemmer. Der bliver talt meget i værkerne på udstillingen, og det har givet mig lyst til at lave en film eller installation, hvor jeg arbejder med andre former for fortælling. Jeg går og koger lidt på at lave en film om Jeju, der fortæller samme historie fra øens perspektiv, ikke fra menneskers, altså den måde, som øen taler på, med øens egne stemmer. Det kunne blive lidt horroragtigt og gå over i nogle genreeksperimenter, der kunne blande performance og spørgeshistorier.«

Installationen "Reiterations of Dissent" kan ses på Kunsthallen Brandts i Odense som en del af gruppeudstillingen "Enter II" frem til den 29. januar 2012.

"Reiterations of Dissent" indgår også i Jane Jin Kaisens soloudstilling "Dissident Translations" kan ses i Århus Kunstbygning frem til den 8. januar 2012.

Kunstkalender for Jylland og Fyn

Byggeren overgiver sig aldrig – kunstinstitution

■ Billedkunstneren Jakob Jakobsens og elektronika-produceren Anders Remmers udstilling om "Slaget om Byggeren" på Nørrebro i København i 1980.

Til fre. den 25. november, man.-tor. kl. 8-19, fre. kl. 8-16, lør. kl. 10-15 (fri entré)
Syddansk Universitetsbibliotek, Campusvej 55, Odense

Livstegn

■ Kan udstoppede urfugle og en naturaliesamling ændre vores måde at betragte et landskabsmaleri på? Og hvad gør en amøbemikroskopi i en kunstudstilling?

Til søn. den 8. januar, dgl. kl. 10-16 (entré: 60 kr.)
Esbjerg Kunstmuseum, Havnegade 20, Esbjerg

Ideal (ein Gespräch) – et dialogprojekt af Ingvar Cronhammar og Morten Stræde

■ I vinterens løb kan man se værker af to af landets mest markante billedkunstnere, nemlig installationskunstneren Ingvar Cronhammar og billedhuggeren Morten Stræde.

Til søn. den 26. februar, tir.-søn. kl. 10-16 (entré: 40 kr.)
Fyns Kunstmuseum, Jernbanegade 13, Odense

Tidsbilleder og fortællinger

■ En stor kunstinstitution, hvor man på tre forskellige cykler selv kan deltage. Cyklerne sætter gang i flere fantasifulde skyggespil, og mens man tramper, kan man tænke over, hvad tid er for en størrelse.

Til lør. den 31. december, dgl. kl. 11-16 (entré: 50 kr.)
Danmarks Industrimuseum, Gasvej 17-19, Horsens

Martin Bigum: Struktur under huden

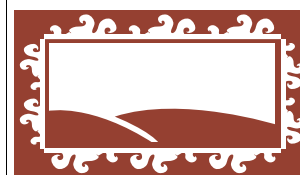
■ Udstillingens malerier, fotografier og videoer vidner om, at Bigums kunstneriske udtryk i de seneste år har taget en drejning mod en mere metafysisk og religiøst inspireret motivverden.

Til søn. den 8. januar, tir.-søn. kl. 10-16 (fri entré)
Randers Kunstmuseum, Stemannsgade 2, Randers

Velkommen i mørket! Videokunst fra HEARTS samling

■ Magt. Begær. Længsel. Menneskelig identitet. HEART blænder op for videokunstens forunderlige verden og dedikerer museets koncertsal til denne særlige genre.

Til søn. den 29. januar, tir.-søn. kl. 10-17, tor. dog kl. 10-22 (entré 75 kr.)
HEART, Herning Museum of Contemporary Art, Birk Centerpark 8, Herning

Kunst i landet

Den anden lørdag i hver måned sætter Kultur gennem reportager og interview fokus på kunstnere, museer og gallerier rundt omkring i Danmark.

at det var billedkunstnere, digtere og teaterfolk, der turde trods forbuddet mod at tale om massakren. Så det var ofte gennem billedkunst og fiktion, emnet blev behandlet. Mange skrev om det, men de var nødt til at gøre det som fiktion,« forklarer Jane Jin Kaisen.

Udgravninger og ritualer

Først i 1999 blev "Jeju 4.3" officielt anerkendt. Trods uenigheden om, hvad der skete, blev man enig om, at noget var der sket, og siden har befolkningen på øen haft lov til at mindes begivenheden. Den ceremoni drejer billederne på en anden video sig om, mens lydsiden diskuterer navngivningen af hændelsen.

»Betegnelsen er vigtig for den måde, vi forstår historien på, fordi det ikke er lige-

gyldigt, hvordan man vælger at betegne denne massakre. Nogle kalder det en massakre, andre kalder det et kommunistisk oprør, fordi folk på øen af staten blev anset for at være kommunister, selv om der var ganske få kommunister. Der er i dag mange mennesker på Jeju, som kalder det et demokratisk folkeoprør, fordi de benyttede sig af deres demokratiske ret til at stemme imod delingen af nord og syd,« fortæller Jane Jin Kaisen

Helt frem til i dag har man fundet nye massegrave, der stammer fra massakren. En video beskriver udgravninger under Jejus internationale lufthavn, hvor man for nogle år siden fandt en massegrav fra 1948. De billeder går i dialog med en video på den anden skærm, der viser et shamanistisk ritual, hvor